

Előfizetési árak:

Egész évre	10	frt	—	kr.
Félévre	5	»	—	»
Negyedévre	2	»	50	»
Egy óra	—	»	85	»
Egyes szám ára	4	kr.		

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Király-utca 4. sz.
Az arany hajó szállódával
szemben
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszo-
lalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adtnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek fő

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Habemus papam . . .

Pécs, 1895. január hó 8.

(* *) Megtörtént. A válságok válsága egyelőre véget ért, hogy helyet adjon újabb válságoknak, melyek befoglalják a megoldásban: a Khuen-Héderváry kabinet létrehozásában.

Tegnap dőlt el a budai királyi palotában a válság sorsa, s az ország Mefisztójának tanácsára a király Khuen-Héderváry grófot megbizta a kabinet megalakításával, a ki az egyes tárcák betöltésére vonatkozó javaslatainak megtétele végett pár napi határidőt kért a királytól. Így aztán a Bánffy-féle kombináció, a ki kész listával zsebében várta a fölszólítást, el-esett, nagy bánatára a fazékpárti strébereknek, kikre nézve soha sem tér vissza a kedvező alkalom a bársonyszékbe való elhelyezkedésre.

Az új kormányelnök hálásnak mutatta magát, mert legelső dolga volt a tíz év óta miniszter aspiráns Tisza Istvánt, az öreg generális fiát megkínálni egyik tárcával, azoknak a jó tanácsoknak fejében, mik által az öreg lehetővé tette Héderváry megbízását.

Még Bethlen András grófot, a közelmúlt földművelésügyi minisztert akarja az új kormányelnök rehabilitálni, a többi tárcák betöltése aztán nem fog neki valami nagy gondot adni. Erős a kínálat miniszter-jelöltekben, a nemes gróf a legnagyobb uri szeszélye szerint válogathat bennök.

Holnap délelőtt aztán a képviselőházban egy kis rögtönzött ülés lesz, melyen Wekerle bejelenti a maga és társai nevében az ügyek vitelétől való végleges visszalépését, egyben bemutatja a felkelő napot, Héderváry grófot, kit a párt nem szívesen bár, de néma rezignációval fogad el vezéreül, akár csak a békák királyokul a gólyát.

Ezekből a legközelebbi napoknak eseményeiből, mi, mint azok távoli szemlélői, egy különösen szomorú körülményt konstatálhatunk: hogy a nagy intrikus Tisza Kálmán még mindig ura a helyzetnek, s még mindig ő kormányozza az országot, persze felelősség nélkül és családja javára.

Nekünk, mint a függetlenségi és 48-as párt

hiveinek, egészen közömbös, hogy ki az a dróton rángatott egyéniség, a kit különben miniszterelnöknek titulálnak. Nekünk rendszer-változás kell.

Ez az óhajunk be fog következni, most csak egy kis halasztást szenvedett Héderváry kinevezésével, a ki bizonyára csak amolyan Kis-Károly-féle 39 napos uralmat lesz képes magának kikényszeríteni.

Szomorú jele az időknek, hogy Magyarországnak még most husz év múlva is az elfeledások megtestesült prototypusa, Tisza Kálmán iskolája szerint kell kormányt látni, mely az adott esetben alig nevezhető egyébnek, mint a Tiszák expositurájának.

Oly sok nagyobb szabású törvényhozói alkotásokra van szüksége Magyarországnak, hogy azt csak békés időben, éles pártharcok nélkül hajthatja végre. Tisza Kálmán kulissza mögötti működése provokálni fogja az ellenzékelt oly elkésredett harcra, a minő aligha ment végbe a magyar parlamentben.

Erre pedig nekünk nincs szükségünk. A meddő, személyi vonatkozású küzdelmek szétforgácsolják a nemzet törvényhozóinak erejét, illuzoriussá teszik a parlamenti ildomot és tisztességet, és csak abban az esetben van reményünk, hogy nemzeti aspirációink kielégítést találnak, ha abból a taposó száraz malomból, a tisztelt házból, kiszorul az egész Tisza-klika, s vele együtt a gyűlölet, irigykedés és visszavonások indító rugója.

Mivel pedig a dolgok ilyen állásban a fuzió, bár mint óhajta is a király, keresztül nem vihető, nem marad egyéb hátra, mint a parlament feloszlatása és új képviselőválasztások elrendelése.

Az a Khuen-Héderváry, a ki meg tudta fékezni a dühöngő Starcevic-ligát, bizonyára emancipálni fogja magát a Tiszák gyámkodása alól is, a vén cselszövőt skart-ba teszi s felszabadítja magát és az országot attól az átkos lidérenyomástól, melyben elég kárára a hazának, már husz éve leledzik.

Az új választások eredményétől nem kell tartani, Magyarországon úgy van berendezve a választási törvény, hogy a melyik kormány csi-

nálja a választásokat, az a többséget is meg tudja magának csinálni. Sőt nem is kerül valami nagy megerőltetésbe, hogy sokkal népszerűbb embereket, mint Tiszák, kibuktasson. Pedig hát Tiszákékról nem mondható, hogy valami népszerűek volnának.

Ha így fog eljárni, mert másképp nem is tehet, akkor expialhatja a kabinet születésének eredendő bűnét.

* **Általános kihallgatás.** Ő felsége a jövő esztendőben, azaz január hó 10 én délelőtt 10 órakor Budapesten legfelsőbb kihallgatást fog adni. Előjegyzések a kabineti irodában (budai kir. várak) eszközöltetnek.

* **A tanítók helyzetének javítása.** Eötvös Loránd báró, vallás és közoktatásügyi miniszter az utóbbi időben több lényeges intézkedést tett a tanügyi személyzet anyagi helyzetének érdekében. A jutalmak és segélyek az eddigi 7000 frt helyett 40.000 frtot vett fel költségvetésbe; folyamatosan van a nagyobb helyeken az állami elemi iskola tanítók illetményeinek mérvéhez képest való felemelése. Az utóbbi időben 14 tanítót neveztek ki tanfelügyelőségi tollnökká. IX. fizetési osztályba sorolt tanítók számát fokozatosan emelni szándékozván, azok számát egyelőre 80-ra emelte fel. Visszaállítja a XI. fizetési osztályba sorolt polgári és felső népiskolai igazgatók pénzügyi szakból elvont igazgatói díját, és ezáltal egy régi kívánságnak tett eleget. Ahol csak kívánják, a községi és hitfelekezeti tanítók részére megadja a 400 frtos minimumhoz szükséges államsegélyt. Megszüntette az állami elemi iskoláknál az eddig is megélhetési szempontból anynyira megtámadott segédtanítói intézményt.

* **A közigazgatás államosítása** tekintetében az első fecske, vagyis az első konkrét enunziáció újév napján hangzott el Miskolcson, a hol Borsodvármegye tisztikara köteleességszerű tisztelgését róta le a vármegye nem rég kinevezett, népszerűtlen és ellenszenves főispánjánál. Ez a befentes méltóságos ur az üdvözlő szónok beszédére azt az érdekesnek mondható kijelentést tette, hogy a közigazgatás államosítása a legközelebbi időre várható. Ennélfogva — ugymond a főispán — aligha történik meg a közeljövőben küszöbön álló vármegyei általános restauráció; csakis a mostani hivatalnokok mandátumait meg fogják hosszabbítani addig, a míg az új közigazgatási reform életbe lép. (Hiszi a ki hiszi.)

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Az igazságról.

Irta: KELEMEN MÓZES dr.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája.)

(Folytatás.)

Engedje meg Nagysád, hogy e tétel valóságát a következőkkel is megvilágítsam:

Maculaytól olvastam a napokban egy kis értekezést Macchiavelli jelleméről. Ebben írja a többiek közt, hogy nagyon sok történetíró csodálatba ejt az a szelíd ítélet, a melylyel Macchiavelliről, a páratlan cselszövőről, ki előtt semmi sem volt szent, ki tetszése szerint idézte fel és használta eszközül az ember érzelmeit, a saját kortársai nyilatkoznak. Pedig — ugymond — ennek igen egyszerű a magyarázatja, mert az a ravaszság, hideg számítás, örökös cselszövés, a melytől mi megvetéssel fordulunk el, abban a korban, midőn ez közös tulajdonsága volt az államférfiaknak, egész természetesnek találtatott. Ha például, folytatja tovább, Othellót abban a korban előadták volna nálunk északon és a déli olasz államokban, mi más hatást szül vala ez itt és amott? Észak népe az egyenes jellemű, felutakat, ravasz mellékörvényeket nem ismerő, de férfias erő és bátorságtól duzzadó félrevezetett Othellót mély rokonszenvével, az álnok, csalárdjelleme Jágot pedig, ki szentségtelenül építi amannak jóhiszeműségére galád terveit, heves ellenszenvvel fogadná. Ellenben a déliek nyers, otromba, rövidlátó s vad indulatu Othel-

lot kísérik ellenszenvükkel s az eszes simulékony Jágot ajándékoznak meg rokonszenvükkel!!

Maculay e megjegyzése szerintem rendkívül fontos és idevágó. Mert ha ebben igaza van, amiben kétkedni nincs okunk, ezzel ki van mondva az, hogy a férfiu erényekről táplált felfogás, aminek mibenléte pedig igazán egyformán kellene belénk oltva lenni, lenni, ugyanazon korban élő, ugyanazon műveltségi fokon álló és egymástól csak pár földrajzi mérföldnyi távolságban élő nemzeteknél is mennyire ellentétes lehet. S ha ezen ellentétes felfogás létezhetik a földrajzi távolságban élő nemzetek közt, mért ne létezhetnék egy ugyanazon nemzetnél is azok között, kiket nem a fizikai, hanem a gondolkodás módjukban nyilvánuló mérföldnyi távolságok választanak el egymástól? Nem e lehetséges, hogy az, mit én jónak, nemesnek, sőt szentnek és örökérvényűnek tartok, mert ezen érzet velem született, az másnál nem szent s nem örökérvényű, mert ő vele ugyanarról egész más felfogás született vele?

Sőt ha meggondoljuk, hogy mint fentebb is bátor voltam rámutatni, e felfogások koronkint rendszerint megváltoznak, ha továbbá azt is meggondoljuk, hogy e változások nem mechanikus hirtelenséggel állnak elő, hanem rendes fejlődés eredményei, úgy, hogy minden felfogás míg uralkodóvá válik, évekkel előtt benne gyökerezik egyesek felfogásában — ezen ellentétes s mindégike ugynevezett: „természetből belénk oltott“ felfogások nemesak létezhetnek, de kell is, hogy létezzenek egymás mellett. Minden ily, kisebbségben lévő felfogást úgy tekinthetünk, mint egy a multban uralkodott felfogás maradványát, vagy egy, a jövőben uralkodóvá váló felfogás előhírnökét. Úgy, hogy engem igen gyakran elfog-

az a gondolat, hogy ez a jelenleg kisebbségben lévő felfogás a tisztességről, az erkölcsről, a szerelemről, a földi javak megszerzéséről és a t., mely ideálisabbnak, önzetlenebbnek tartatik, ki tudja, nem-e válhatik pár század múlva uralkodóvá? Ki tudja, hogy ezen, jelenlegi uralkodó felfogáson épült társadalom meddig állhat még fenn sértetlenül? Ki tudja, hogy Ravachol, Vaillant és társai működésében nem-e nyilvánul a jelenlegi társadalmi berendezés közeli rombadőlése? S ha igaz az, amit Renan mond, hogy a logika a világ teremtésében és fentartásában azért ismeretlen előttünk, mert ezen logika az oly apró idő-részekben, aminőt egy emberi élet betölt, nem, hanem igenis csak nagy időközökben nyilvánul és válik észrevehetővé, ki tudja, hogy Ravachol és társai működésében nem-e csak e logikus kéz működik, hogy belényuljon a jelenlegi társadalom rendjébe és megdöntse azt?

S ha a mondottakat jól átgondolva, most már ily alapon akarunk mi is a jelenleg egymással küzdelemben lévő eszmék és felfogások közt pártállást foglalni, megdöbbenve vesszük észre helyzetünk nehézségét, szemben látjuk egymással az egymást kizáró és egymással merőben ellentétes eszméket s mi a feltétlen igazság pálmáját egyiknek sem tudjuk odaítélni. Látjuk, hogy az egyik, mondjuk X, az anyagi javak megszerzésében például, tör előre feltétlenül és tekintet nélkül akár kire és könyökével jobbra s balra leszorítván a mellette küzködőket. Látjuk, hogy ezen X-nek az az elve és az a gyakorlata, hogy az élet javaiból annyit gyűjtsön maga köré annyit vonjon el mások elől és helyezzen nem egyszer az állam által kölcsönzött védelmi eszközök segélyével vesztgár alá, amennyit csak egyáltalán képes; látjuk,

Hirek.

Pécs, 1895. január 8.

Farsangi naptár.

Jan. 9.	Herczenberger táncestélye
"	A siklósi izr. nőegylet táncestélye
" 12.	Jogászbál
"	Herczenberger táncestélye
"	Hadastyán-bál
" 16.	Örmester-bál
" 19.	Kath. legényegylet bálja
"	Nőegylet jelmez-estélye
" 26.	Mészáros-bál
"	Tüzlő-bál
febr. 2.	B. sellyei olvasókör estélye
"	Pécsi munkásképző egyesület bálja
" 7.	Pinczér-bál.
" 9.	Veterán bál.

— **(Iskolaszéki tag választás)** volt hétfőn Schneider István kiküldött felügyelő igazgató elnöke alatt a pécsi közs. tanítótestületben, amidőn a három évre újonnan alakult közs. iskolaszékbe Borsy György belvárosi és Haksch József külvárosi tanítók a tantesület képviselője céljából kijelöltek.

— **(A „Baranya Sellyei Olvasókör“)** f. é. február 2-án a nagyvendéglő termében zárkörü koszorúskát rendez. A tiszta jövedelem a baranyasellyei olvasókör könyvtára javára fordítatik, minél fogva a felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Ételek és italokról gondoskodva lesz. Belépti díj 60 kr. Kezdeté 8 órakor.

— **(Az ezredéves kiállítás Pécs kerületi bizottsága)** a napokban küldte ki körleveleit a körzetbe eső gyárosokhoz és nagyobb iparosokhoz, melyben a kiállításban való részvételre szólítja fel őket. A körlevélhez bejelentési ívek csatolva, melyek f. hó 10-éig beküldendők a kerületi bizottsághoz. A körlevelet Kardos Kálmán mint elnök, Littke József, mint alelnök és Zaráy Károly dr. mint előadó írták alá.

— **(Véletlenségből szerencsétlenség)** A Pálya-utcában lakó özv. Schlézinger Jánosnál alkalmazásban lévő Weiser Herman sörkihordó szombaton este egy hektoliteres hordót eresztett le a pincébe. De alig fogott munkájához, véletlenül elcsuszott és a nagy hordó keresztül ment rajta. Súlyosan megsebesülve szállították lakására.

— **(Ujtítás a helybeli postán.)** A pécsi posta és távirdeigazgatóság a rohamosan emelkedő forgalomra való tekintettel a nagyközönség kényelmére és méltányos igényeinek lehető kielégítésére, a pécsi posta és távirde hivatalnál folyó január hó 15-étől kezdve második postautalvány befizetési pénztárt rendez be. Ehhez képest a jelzett naptól kezdve ezentúl a feladandó postautalványok felvétele czéljából állandóan két tisztviselő fog a közönség rendelkezésére állni. Ez által a postautalványok felvétele és így a közönség kiszolgálása lényegesen gyorsíthatni fog. Jobb későn, mint soha.

— **(A mezőgazdasági törvény)** életbe léptetése Mohácson. Trixler Károly járási főszolgabíró az 1894 évi XII. t. c. 5. §-a alapján január 25-ére hívta össze a nyomásos gazdálkodásban érdekelt mohácsi birtokosokat annak megállapítása végett, fentartják-e továbbra is a gazdálkodásnak ezt a módját, vagy a szabad gazdálkodás rendszerét öhajják a jövőben követni. Ebből az alkalomból mintegy

600 tisztán sokac ajku mezőgazda előleges értekezletre gyűlt össze a mohácsi fehér kereszt vendéglő nagytermében, s felkérte Jagics József mohácsi ügyvédet, hogy a mezőgazdálkodásról és mezőrendésről szóló törvényt és miniszteri rendeletet nekik anyanyelvükön megértelmezze. Jagics a gazdák kérését készséggel teljesítette. Két órán át tartott beszédben legmesszemenőbb részletekig kifejtette a törvény létrejöttének indító okait, az abba lefektetett alapelveket, egyes intézkedéseinek intencióját s mezei gazdaságunkra kiható nagy horderejét és fontosságát. Ez a törvény — ugymond — a szabad rendelkezési jog védelmére, a mezei birtok belterjessebb hasznosításának biztosítására önkormányzati alapon van kontemplálva. Megadja mezőgazdaságunk fellendülésének irányelveit, kijelöli a kifizetett cél megvalósításának módjait és eszközeit, minélfogva ma már csak magunkon a mező gazdákon áll, hogy a törvény áldásos hatása mihamarabb a gyakorlati életben is érvényesüljön. A sokacok szünni nem akaró „zsivók“ kal köszönték meg Jagicsnak a szépen átgondolt, s valamennyiük által jól megértett beszédet, s így legközelebb a törvény teljes ismeretével járulnak majd mezei gazdasági jogaik autonóm gyakorlásához. Mint értesülünk, jövő vasárnap a mohácsi magyar földműves gazdák e tárgyban szinte értekeznek, s ők is Jagics által magyaráztatják meg maguknak a mezőgazdasági törvényt és a rendeletet.

* Ugyan honnét tudja, hogy ez a nemesebb, istennek tetszőbb a a pont? Leikiismerete sugallja? De másnak meg nem sugallja?

— **(Pincebetörés.)** Göre István, Tót Vince regényei és Bakó Péter ócsárdi földműveseknek a regényei szőlőhegyen lévő pincéit a napokban feltörték és nagyobb mennyiségű bort elloptak. Az ismeretlen tetteseket a csendőrök nyomozzák.

— **(Hütlén asszony és a szeretője)** Mohácson még 1893 évi június 18. és 19-ike közt: éjjelen történt, hogy Pandur Ferencet fejszével fejbévták. A seb olyan súlyos volt, hogy a szerencsétlen ember 7 hétig élet s halál közt lebegett. Vegre aztán nagynehezen felgyógyult, de a tettesnek nem tudtak nyomára akadni, bár a csendőrök is mindent elkövettek, hogy a rejtélyes bűnesetről leránták a leplet. A múlt év nyarán derült ki a titok s be lett igazolva, hogy Pandur Ferencet, a tulajdon feleségének felbujtására, annak szeretője, Tabak János igyekezett a másvilágra expedálni, hogy annál zavartalanabban éljenek bűnös szerelmük örömeinek. A pécsi kir. törvényszék Pandur Ferencet és Tabak Jánost egyenként 7 évi fegyházra ítélte el. A pécsi kir. ítélőtábla egyik legközelebbi ülésén az asszony büntetését felbujtásnak minősítette s az első bíróság ítéletét helyben hagyta.

— **(Az 1895 évi loavató bizottságba)** az elhalt Kiss Jenő helyébe Mándy Béla szentlőrinci lakos nevezetett ki.

— **(Lopások.)** Suszter József szentgyörgyi korcsmáros 1894. szeptember óta többször tapasztalta, hogy pincéjéből a sörök, borok s egyéb íható holmik apródonként eltűnnek. Legutóbb összeszámitotta a kárt s így kiderült, hogy 350 üveg sör, 52 ft 52 kr. értékben bor pálinka 25 ft értékben hiányzik. Gyanúja Metelka János, Stür Ferenc, Stadler József, Hornung Mihály és Top József szentgyörgyisuhani cokra irányult, kik különben is éjjeli csatangoló, csendháborító korhelyek. A nyomozás során csakugyan bebizonyult, hogy ők a tettesek. Az inni valókat apródonként

lemez érzetet mit, a jótékonyág érzete bennünk felidéz, pénzével igen gyakran megvásárolja. A másik, mondjuk Y. azt az elvet követi vagyona megtartásában, mint követett annak, megszerzésénél, mint akkor, úgy most sincs senki másra tekintettel. Az egyik, mondjuk X, a vallásos dolgokban mindent, mi érthető és nem érthető, hisz buzgón és vakon, a másik, mondjuk Y, vagy mitsem hisz, mint az atheista, vagy alkut köt értelmével s csak azt hiszi, mit képtelen értelmével megzafolni. Az erkölcsösség tekintetében az egyik, mondjuk X, betűszerint veszi, hogy: „minden órának leszakaszd virágát“; fő elve: élvezni mindenütt és mindenkor hol erre alkalom kínálkozik, mert hisz: „mizet lehet szakítani minden virágról“ s minden elszalasztott alkalom, melyet kellőleg élvezetre használni elmulasztott, megbocsáthatlan vétetek önmaga ellen. Ez az a szempont, melyből a nőket felfogja általában, nevetségesnek tartja a női becsületről itt ott még divó felfogásokat, hivatkozik és utal a természetre és annak törvényét a szerinte, bár célszerű, de mesterségesen felállított társadalmi törvényeknél erősebbnek tartja. A másik, mondjuk Y., ideális felfogást alkot magának a szerelemről, a női becsületről, s magát ez utóbbi védő lovagjává tartja, vágyait korlátolja, élvezeteiben mértéket tart, s azt hiszi, hogy az ő élvezete tisztább, nemesebb és istenibb mint amazé. Az egyik mondjuk X. cselekvéseiben nem ismer más korlátot, mint a tételes büntető codex paragrafusait s ezekhez is nem meggyőződés, csak pusztá czélszerűség tekintetéből ragaszkodik, a másik mondjuk Y. ezeken kívül még a közmorált a társadalmi törvényeket s lelkiismerete sugallatát is számba veszi, stb.

— **(Elveszett vizsla.)** Körner Károly csendőrfőhadnagy nagy 8 hónapos vizslája tegnap reggel óta eltűnt a csendőrségi laktanyáról s nem tudják feltalálni. A vizsla „Dudu“ névre hallgat s fehér szőrü világos sárga nagy foltokkal; a háta közepén apró foltok vannak. A becsületes megtalálót arra kéri a károsult, hogy szíveskedjék vele a csendőrségi laktanyán érintkezésbe lépni.

— **(Rosshírű pénzek.)** A forgalomból kivont suszter tallérokra és valódi, vagy ehhez hasonló 20 krajcárosokra szól a nota, melyek a becsületes pénzek társaságából számúzva lettek. Ez a körülmény nagy kalamitásokat okoz helybeli kereskedőinknek, mivel a nálunk összegyűlemllett efféle pénzeket a pécsi adóhivatal nem akarja beváltani, mert nincs reá utasítása. Utóvégre is nem szaladhat minden ember a zágrábi állampénztárhoz, mely mint hozzáink legközelebb eső váltópénztár működik, hanem talán jó lenne, ha a magas kormány intézkednék, hogy ezek az idejéig mult pénzek bármely adóhivatalnál kicserélhetnének divatosakra.

— **(Gonosz nők.)** A pécsi kir. ítélőtábla a napokban egy bűnbanda fölött ítél, mely tisztán nőkből állott. A banda tagjai Mekány Éva, Mekány Imréné és Dömse Éva bellyei lakosok voltak, kiket többrendbeli lopás büntette, orgazdaság vétségé és gyújtogatás büntette terhelnék. Ezért a pécsi kir. törvényszék Mekány Évát másfél évi börtönre, Mekány Imrénét 8 havi börtönre ítélte, míg ellenben Dömse Évát kellő bizonyítékok hiányában a vád és következményeinek terhe alól fölmentette. A pécsi kir. ítélőtábla a törvényszék ítéletét egészben véve helyben hagyta.

— **(Mégbüntetett biciklista.)** Barkó József pécsi lakos, építőmester még a mult év közepén a Tábornok-utca sarkán özv. Schmelczl Jánosnál kerékpárjával úgy elütötte, hogy ez ennek következtében súlyos testisértsést szenvedett. A pécsi kir. törvényszék ezért őt 4 vapi fogsággal helyettesítendő 20 ft pénzbüntetésre ítélte. A pécsi kir. ítélőtábla Barkó József tényét súlyosabb beszámítás alá vévén, vádlottat 5 napi fogsággal helyettesítendő 50 ft pénzbüntetésre ítélte. Mellékbüntetésül pedig 1 napi fogságot, esetleg 10 ft pénzbüntetést rótt vádlottra.

— **(Készülő hangverseny.)** Valentin Ottó, a ki különös talentummal bir kiváló zenei és művészi erők felfedezésében s mint ilyen, sikerrel szokott vállalkozni, mint helyi impressario a koncert rendezésére, f. hó 15-én egy újabb hangverseny megtartását vette eélba. Ugyanis Kretschmann Teobald, a bécsi opera gordonka művésze és Türk-Kohn Olga asszony, bécsi énekművésznő hajlandók volnának egy hangverseny estét rendezni Pécsen, ha az erkölcsi és anyagi siker nem járna nagyobb kockázattal. Ennélfogva Valentin ur fölkéri a zenekedvelő közönséget, hogy a részvétel iránt üzletében vasárnapig jelentkezni szíveskedjenek. A jelentkezések számától tevéen függővé a hangverseny megtartását.

— **(Ingatlan birtokosok és háztulajdonosok figyelmébe.)** Pécs szab. kir. város tanácsa a következő hirdetményt bocsátotta ki: Az általános jövedelmi pótdóról szóló 1883. évi XLVI. t. cz. végrehajtása is eszközendő lévén, értesítetik az adózó közönség, miszerint az általános jövedelmi pótdó kivetésének alapjául szolgáló jövedelem összegéből levonandó kamat tartozásokra vonatkozó bevallási ívek folyó évi január 7-től kezdve ugyanazon hó 31-ig a pénztári helyiségben a jelentkező feleknek kiadatnak. Együttal megjegyzetetik, hogy a kitöltésre nézve a kirendelt pénztári tisztviselő a kellő utbaigazítással szolgáland, de mégis akként, hogy a megkívántatott bevallási adatok az illető fél által lesznek megszerzendők: nevezetesen a bekebelezett kötvény kelte, a bekebelezés napja és az ingatlanok megnevezése, melyekre a kötvény bekebelezetett. Mindezekről a város t. közönsége oly felhívással értesítetik, miszerint a fentebb előadottakat kellő figyelembe vévén, saját érdekében is az adó helyes és igazságos kivethetése céljából a szükséges intézkedéseket megtenni el ne mulasztssa.

— **(A jogászbálra),** mely f. hó 12-én lesz, nagyban folynak az előkészületek. Ezekből ítélve, a bál hagyományos hirnevéhez méltóan, fényesen fog sikerülni, Belépő jegyek a bál napján, szombaton d.

(Vége köv.)

e. 9-12 és d. u. 3-5 óráig a rendezősegi irodában, (Nádor-szálló 3. ajtó.) este pedig a pénztárnál válthatók a meghívó előmutatása mellett.

— **(Adakozás.)** A pécsi munkás-képző szak-egylet Szilveszter-estélyén az egyesület céljaira felülfizettek: Werb 2 frt, Csányi 1 frt, Trukenbrod 30 kr., Heidinger 50 kr., Muska 10 kr., Linka 20 kr., Szabó József 10 kr., Steiczer, Steiner, Tóth József, Klincsák Teréz 30-30 kr., Gál József 50 kr., Weisz 4 frt, Koel 20 kr., S. S. 40 kr., Pilzer Árm. Molnár János 1-1 frt. Összesen 12 frt 40 kr. A felülfizetőknek ez uton is köszönetet mond a rendezőség.

— **(Peleskei notárius a cirkuszban.)** Vasárnap este, nagy öröme Henry igazgatónak, tömve volt a jól fűtött deszkabodé. Ugy az előadás közepe táján, épen a midőn a kurtaszoknyás ballet elvégezte piruettjeit, az egyik páholyból egy gentleman kinézésű ur jött a cirkusz köröndjébe és kérdést intézett az istálló mesterhez, vajjon beszélhetne-e az egyik ballet-csillaggal. Persze, a gentleman a társulat egyik bohóca volt, és programmszerűleg végezte mondókáit, a mit igen természetesen előre kicsinált feleselgetések, verekedések s obligát kasirozott pofonok kísérték mindkét részlől a karzati publikum nagy multságára. Az első sorban ülő egyik athleta kinézésű barna uri ember, talán először lévén az idén cirkuszban, rendőrért kiáltozott, hogy t. i. dobják ki az alkalmatlankodót. Az egész bodé falrengető kacagásban tört ki erre a hangos kijelentésre, s modern peleskei notárius pedig csak az előadás végén tudta meg, hogy ő volt az, a kin oly jóízűt mulattak.

— **(Csőd)** A pécsi kir. törvényszék az egyéni cégekről vezetett jegyzék 1. kötetének 7-ik lapján, magyarul Lill János németül Johán Lill cég alatt bejegyzett Lill János, pécsi lakos, fűszerkereskedő bárhol található ing. és a Horvát Szlavon országok kivételével a magyar állam területén lévő ingatlan javaira a csődöt megnyitotta. Csődbiztos: Geiger Dezső törvényszéki bíró; tömeggondnok: Toldi Béla dr.; helyettese: Madarasz István dr. pécsi ügyvédek. Igények f. é. február 23-ig bejelenthetők a pécsi kir. törvényszéknél.

— **(Utoállítások Pécsen.)** A Pécsen 1895. évben megtartandó utóállítások határnapjai a következők: január 21, február 20, május 11 és 20, június 5 és 20, július 5 és 20, augusztus 5, szeptember 5 és 20, október 5 és 21, november 5 és 20, december 5 és 20. A rendes sorozás ápril 24-kétől 28-ig fog tartani.

— **(Veterán-bál.)** A József főherceg védnöksége alatt álló „Első pécsi Veterán és segélyező egylet” saját alapja javára f. é. febr. 9-én a Scholtzféle sörszobában bált rendez. Belépő-díj személyenkint 50 kr., családjegy 1 frt 20 kr.

— **(Mibe kerül egy katona?)** A honvédelmi miniszter legutóbbi rendeletével a Dunántúli vármegyék, köztük Pécs sz. kir. városára és a Bányavármegyére nézve az átvonuló, ugynevezett bekvártélyozott katonákért napi huszonegy és fél krajcárban állapította meg a tartási díjat.

— **(A várva várt fiu.)** Olvasóink bizonyára emlékeznek még a múlt év őszén történt gyilkos esetre, midőn Kővágó-Szilönsön egy Némét István nevű szolgálégy kukoricafosztás alkalmával egyik társát kegyetlenül leszúrta, egy másikat pedig halálosan megsebesített. Ennek a fiatalembernek Ozorán lakó atyja hívogatta a fiát levélben haza, hogy az új esztendő együtt találja az egész családot. Képzeltetni a szegény öreg ember megrökönyödését, midőn a várva várt fiu helyett a jegyző és a bíró aláírásával levelet kap, hogy bizony ne is várják az elvetemedett fiut, mert gyilkosság miatt jól elzárt helyen tartják. A vizsgálat ez ügyben különben be lévén fejezve, nemsokára tárgyalás alá kerül.

— **(Betörők a kávéházban.)** Tegnap virradóra a Bedő-féle kávéházba betörték s a főpinczér ötven forintnyi ezüstpénz készletét a feltört szekrényből elrabolták. Az ismeretlen tetteseket a rendőrség nyomozza.

— **(Cicero 2000 dik születésnapja.)** Az egész világ elismeri Cicero érdemeit. Nevét, mióta a római műveltség meghódította az emberiséget, mindig s mindenütt dicsőítve emlegették. Tőle tanult meg művészileg latinul maga Róma s az ő beszédeiből ismerjük meg a szónoklat nagy művészetét. Ha zafisága tudományával vetekedett. Neki köszönhetjük Róma, hogy Catilina s gaz társai romba nem döntöttek, neki köszönhetjük a görög műveltség népszerűsítését. Haszna, melyet működése a világ művelődésének előmozdítására nyújtott, kiszámíthatatlan. Alig akad valaki, a ki arra gondolna, hogy ma 2000 éve született Cicero. Ha meggondoljuk, hogy e 2000 év alatt mi minden ment keresztül az emberiség, meghatva gondolunk a nagy férfira s az ő korára. Nagyon hasadtunk s mégis mennyire föltűntünk áll, az ezelőtt 2000 évvel élt Cato és Cicero!

— **(Sorsolások)** Az 1889 évi osztrák föld hitelsorsjegyek mai húzásánál az 50.000 forintos főnyereményt — mint Bécsből táviratozzak — a 7843

sorszámu 5 számu sorsjegy nyerte; 2000 forintot nyert a 93 sorszámu 37 számu sorsjegy; 1000-1000 forintot nyertek az 1360 sorszámu 44 számu és 6528 sorszámu 10 számu sorsjegyek.

— **(A pécsi Kossuth-szoborra befolyt adományok)** A „Pécsi Kölesönös Segélyező Egylet”-hez újabb a következő adományok folytak be: (Folytatás.) Olaszi Gábor ur ivén: Olaszi Gábor és családja 5 frt, Szijártó József, Kovács Vilma 50-50 kr, Szajkó János, Petrovics János 20-20 kr, Horváth Károly 21 kr, Horváth Miska, Horváth Mariska, Horváth Jenő, Horváth Iva, Bosnyák Mikó, Schlitt Imre, Balatinác József 10-10 kr, Sokác Gyuró 6 kr, Galetics Mihály, Benyák Antal, Gorsics Ivó, Sokác Antal, Benyák Szankó, Kundár György, Krisics Ivó, Bosnyák Luka, Fischer Sándor 5 5 kr, Bosnyák Pista, Csuplics Ivó, Bosnyák Ferkó, Svities Mátó, Pávics Ivó, Antalovics Stankó, Cserdi Miska, Petrasics Luka, Horváth Mátó, Orsulics Jákó 4-4 kr, Majurác Mihály, Stivics Pávó 3-3 kr, Peterác Ivó, Ivesics Mikó, Szrimác Gyuró, Stivics Jóska, Stivics Manda, Csák Mátó, Ivesics Gyuró, Ivesics Tádó 2-2 kr. (Folyt. következik.)

Orvosi lázmérők szoba, fürdő ablak hőmérők auroid barometerek legjobb minőségben

Schönwald Imre üzletében Pécsen, Király (fő) utca a hatyü épületben

TÁVIRATOK.

— **A helyzet.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Hétfőn délután fél 5-kor fogadta a király Khuen-Héderváry grófot, és ha nem is forma szerint, de tényleg megbizta a kabinet-alkitással. Bárminő kívánatos lenne is az adott helyzetben a 67-es alapon álló pártok összes elemeinek tömörülése, illetőleg az új pártalakulás, ez a mai politikai visznyok között teljes lehetlenség; mert előbb a függőben levő egyházipolitikai javaslatok valamennyien véglegesen elintézendők, és csak ezután, a hátralevő többi reformra nézve történhetik meg a kiléptettek az egyesülés.

Héderváry gróf folytatja tárgyalásait az egyes tárczákra nézve. Valószínűleg holnap már kész javaslatokkal állhat elő a koronánál.

— **Fiatal öngyilkos.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Telepi Károlynak, az orsz. képzőművészeti társulat titkárának tizenhét éves, feltűnően szép leánya, Sárka, tegnap reggel kiment atyjának káposztásmegyéri nyaralójába és a részére berendezett szobában szíven lötte magát. Az öngyilkosság okát senki sem gyanítja. Általános megdöbbenést keltett a viruló szép leány öngyilkossága, kit csak az idén akartak először bálba vinni.

— **A lengyelek felirata.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A lengyelek sok ezer aláírással ellátott kérvényt szándékoztak a cárnak küldeni, melyben kéri, hogy jöjjön személyesen Lengyelországba, győződjék meg méltatlan helyzetükről; azonban az új kormányzónak, Suwaloffnak megérkezéig abba hagyták az akciót.

— **Meghiusult összeesküvés.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Varsóban megjelenő „Novra Reforma” jelenti, hogy udvari körökből származó összeesküvők II. Miklós orosz cárt meg akarták gyilkolni és helyébe György trónörökösöt a trónra léptetni. Az összeesküvést felfedezték.

— **Papiros párbaj.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Fiáth Miklós b. fejelemgyei főispán kihivatta ifj. Zichy János grófot, mert ez a „Fejelemgyei Napló”-ban ellene sértő cikket írt. Zichy kijelentette, hogy sérteni nem volt szándékában, tehát az ügy békésen elintéztetett vér helyett. téntával.

— **Félmillió korona jótékony-célra.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Machlup Adolf, a nemrég elhunyt fővárosi gyáros és nagykereskedő végrendeletét ma bontották föl nyilvánosan. Mintegy félmillió koronát hagyott jótékony-célra.

Művészet, irodalom.

A szabadkőművességről igen érdekes közlemény van a „Magyar Családi Lapok” f. é. 1-ső számában, melyet olvasóink figyelmébe ajánlunk. A „Magyar Családi Lapok” egyike a legértelmesebb képes lapoknak s gazdag szépirodalmi részén kívül állandó rovatai: Egészség, háztartás, kertészet, divat, gyermekszoba, egyveleg, talányok, társalgó-terem. Ha még tekintetbe vesszük díszes kiállítását és olcsó árát, bátran mondhatjuk, hogy e lap a legnagyobb mérvű elterjedésre számíthat. A „Magyar Családi Lapok” előfizetési ára negyedévre 1 frt. Megrendelhető a kiadóhivatalban: Budapest, Práter-utca 19. sz.

Az „Ország-Világ” újévi száma tartalmában és kiállításban egyaránt az eddigi fényes kiállítást is fölülmulja. Mindjárt az új borítékon találjuk Góró Lajos festő művésznök remek címkéjét. E remek képhez méltán sorakozik Górónak egy második eredeti rajza, valamint a szebbnél szebb, és érdekesnél érdekesebb képek egész sorozata. E számban kezdi meg az „Ország-Világ” Csengedi Gusztáv „Bálvány-képek” című regényét, továbbá elbeszéléseket, novellákat, rajzokat találunk, Malcomes Gizella bárónő, Sas Ede, Halasi Viktor, Adorján Sándor stb. jeles íróink tollából. Verseket Prém Józseftől, Buday Lászlótól, Csornai Zoltántól és Móróc Jenőtől találunk. Ugy értesülünk, hogy az „Ország-Világ” előfizetői, azok is, kik most fognak csak a lapra előfizetni, megkapják nemcsak a gazdag karácsonyi díszszámot, de még megkapják újévi ajándékkul Buday Lászlónak „A reformátor” című díszkötetű és remek kiállítású regényét is. Ennek a regénynek egymaga bolti ára 3 korona. S ha tekintjük, hogy az „Ország-Világ” előfizetési ára negyedévre csak 2 frt, úgy azt tapasztaljuk, hogy az előfizetők sokkal többet kapnak, mint a mennyi az előfizetési összegnek megfelel. Ezért a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe. Az „Ország-Világ” kiadóhivatala Budapest V. Hold u. 7 sz. Mutatvány-szám ingyen.

A gyakorlati kereskedelmi tudományok ez szakfolyóirat utolsó füzeteiben is, a tartalomdús főlapon kívül, folytatást nyernek a már régebben megkezdett „mezőgazdasági könyv-ítél” és „Közgazdasági számvetés” című munkák, melyeknek elsejétől már 16, az utóbbiból 26 különálló iv jelent meg melyek a művek teljes megjelenése után összekötve, értékes munkákkal gyarapítják a szakfériak könyvtárait. — A folyóirat melléklapja a kettős könyvvezést, levelezést és az alkalmazott számtant tárgyalja vonzó és könnyen érthető modorban, úgy hogy a kereskedelmi ismeretekben járatanok is minden nehézség nélkül sajátíthatják el az egyes tudományokat. — A jeles szakfolyóirat Zachár Gyula szerkesztésében (Budapest II. Apór-u. 3.) jelenik meg.

Közgazdaság.

Szeszfőző tanfolyam. A kassai m. kir. gazdasági tanintézetben 9 hétre terjedő szeszfőző tanfolyamot rendeznek. E tanfolyam 1895. évi február hó 1-én kezdődik. Célja a tanfolyamnak mezőgazdasági szeszgyárak részére szeszfőzőket gyakorlatilag és elméletileg kiképezni. A tanfolyamon részt vehet mindenki, aki a magyar nyelvben járta, írni, olvasni és számolni tud s ezt bizonyítványokkal, esetleg fölvételi vizsgálattal igazolni képes. A tanfolyamra legfeljebb 10 jelentkező vehető fel s előnyben részesülnek azok, a kik már megelőzőleg szeszgyárban alkalmazva voltak, vagy gépkezelői szakszolgálatot tettek. Jelentkezéseket 1895. évi jan. 20-áig elfogad a kassai m. kir. gazdasági tanintézet igazgatósága.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése.

(A „Pécsi Figyelő” távirati tudósítása.)

— Január 8-án —

Buza kőszáru	6.80	Magy. nyereleménysorsj.	157.—
„ tavaszra	6.62	Tiszszabályozási köles.	143.—
„ őszre	6.92	Osztr. papíráradék	100.—
Rozs	5.25	„ arany „	124.—
Arpa	6.10	„ korona „	99.25
Kukoricza	6.14	1864-iki sorsjegy	196.50
Zab	5.95	Magy. vörös ker. sorsj.	11 —
Káp. repeze	10.60	Osztrák „	17.75
Magy. aranyáradék	123.80	Olasz „	12.—
„ koronááradék	98.70	Bazilika-sorsjegy	8.50
Regalé-kötvény	100.50	Jószív-sorsjegy	2.29

A kis lottó húzásai.

	jan. 5.				
Budapest	6	21	85	2	8
Linz	79	64	55	7	78
Trieszt	18	51	33	17	9

Laptulajdonos: SAUTTER GUSZTÁV. Felelős szerkesztő: PLEININGER FERENC. TAI ZS JÓZSEF kiadó

Hirdetések:

Négy regény ingyen

Felhívás

a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok” jelenleg már az ország minden vidékén a legtöbb művelt magyar család rendszeres házi barátja.

Közkedveltséget és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a serdülő leánykának is bátran a kezébe lehet adni, s e mellett az a tyák, anyák és nagyanyák is mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne.

A „Hölgyek Lapja” című melléklet, a nő hű tanácsadója és szellemi titkára. A „Regénymelléklet” évente négy díszes regényvel ajándékozza meg előfizetőit, szép színes borítékkal, melyeknek egyenkénti bolti ára 1 frt, tehát összesen négy forint.

A „Boríték” tele van szórakoztató talányokkal s mulattató apróságokkal, kérdésekkel, feleletekkel, egyezőval a „Képes Családi Lapok” a legértelmesebb, a legélénkebb s mégis a legolcsóbb szépirodalmi képes hetilap.

A képek a legelső művészek esetének köszönik létüket. A „Hölgyek Lapja” mellékletünknek dívatképei mindig a legjobb dívatnak mintái; így az 1895 ik évi első szám a következő tartalommal jelent meg:

„Házsmá és társa” regény Beniczkyé Bajza Lenkétől; „Ujév” költemény Ábrányi Emiltől; „A befelé fordított kép” novella Muray Károlytól; „A nő feladata” dr. Turnowsky Mórtól; „A sötét világ” Tolnay Lajostól; „Az ifjú anya” költemény dr. Feleki Sándortól; „Az álom” G. Diószeghy Mórtól; „Bál után” Mészáros Sándortól; „Az időről” szatira Jámber Lajostól; „A szép színész” regény Rudnyánszky Gyulától.

Előfizetési árak:

a „Hölgyek Lapja” című dívat- s „Regény”-melléklettel együtt.
 Egész évre — — — — — 6 frt — kr.
 Fél évre — — — — — 3 „ — „
 Negyed évre — — — — — 1 „ 50 „

A „Képes Családi Lapok” hetilapból mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legezélszerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

A ki három új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget utalványon egyszerre beküldi, annak elismerésül „egy díszes emlékkönyvet” küldünk.

A ki egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget 80 kr. csomaglási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak elismerésül 4 regényt küldünk; a ki 3 frt előfizetési összeget 40 kr. csomaglási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak két regényt küldünk elismerésünk jeléül és a ki csak 1 frt 50 krnyi negyedévi előfizetési díjat 20 kr. csomaglási- és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak a kiadóhivatal egy regényt küld jutalmul.

a „Képes Családi Lapok”

KIADÓHIVATALA

Budapest, Vadász-utca 14. sz. saját házában.

Utazókat

jutalékra keres egy versenyképes koporsódísz, szemfödél és sirkoszoru gyár.

Felszerelt ajánlatok **F. M. Kräupl** gyászaru gyárába, Sonnenberg (Csehország) intézendők.

COGNAC
CZUBA-DUROZIER & CIE.

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenhol kapható.

Vezérügynökség: **RUDA** és **BLOCHMANN**, Budapest és Bécs.

Hirdetések jutányos áron vállaltatnak
 el kiadóhivatalunkban.

A legízletesebb, egyedül egészséges és egyszersmind a legolcsóbb pótlék a babszemű kávéhoz.

Egyedül egészséges pótszer a babszemű kávé helyett. Nőknek, gyermekeknek, betegeknek orvosilag van ajánlva.

KATHREINER FÉLE
KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉ

Legisztább természetes gyártmány egész szemekben. Hozzávegyítések általi hamisítás tehát ki van zárva.

Mindenütt kapható: ½ kiló 25 kr.

8 ARANY ÉREM
 1891-1894.
 VEDŐJEGY.

Óvatosság: Csak a „Kathreiner”-nével ellátott eredeti-csomagokat kérjük és fogadjuk el.